

ENERGETIKAI HÍREK 2024 / 13

2024. MÁRCIUS 28.

TARTALOM

EURÓPA TOVÁBBRA IS GÁZÜZEMMÓDBAN MARAD, MIVEL AZ ÚJ FORRÁSOK ÉS AZ INFRASTRUKTÚRA KULCSFONTOSAGÚ TÉNYEZŐK MARADNAK	3
AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG HATALMAS ELŐNYÖKET VESZÍT A BIZONYTALAN ENERGIAPOLITIKA ÉS A ROSSZ ADÓRENDSZER MIATT	4
A BP 2025-BEN HARMADÁVAL CSÖKKENTI A NÉMETORSZÁGI ÜZEM FINOMÍTÓI KAPACITÁSÁT	5
NORVÉGIA A COP29 ELŐTT FELÜLVIZSGÁLJA A KLÍMAVÉDELMI NDC-KET	6
A TOTALENERGIES ÚJRA MEGNYITJA DÁNIA LEGNAGYOBB GÁZMEZŐJÉT	7
MACQUARIE ÚGY LÁTJA, HOGY AZ USA NAPI OLAJTERMELÉSE 2024-BEN MEG FOGJA HALADNI A 14 MILLIÓ HORDÓT	8
AZ OLAJ ESIK, AHOGY AZ AMERIKAI KÉSZLETEK NÖVEKEDNEK.....	9
AZ EPPO A HORVÁT KAPCSOLATOKKAL RENDELKEZŐ ÁLLÍTÓLAGOS ÜZEMANYAG-CSEMPÉSHÁLÓZATOT VESZI CÉLBA	9
REPUBLIKÁNUS TÖRVÉNYHOZÓK SZERINT AZ IEA FELADTA ENERGIABIZTONSÁGI KÜLDETÉSÉT.....	10
A NORVÉG BÍRÓSÁG FELOLDJA AZ AKER BP MEZŐFEJLESZTÉSEINEK TILALMÁT.....	12
KÖRNYEZETVÉDŐ CSOPORTOK VIZSGÁLATOT KÖVETELNEK AZ EBRD ÁLTAL ÉSZAK-MACEDÓNIABA TERVEZETT FOSSZILIS GÁZVEZETÉK-HITEL ÜGYÉBEN	12
NINCS JELE ANNAK, HOGY AZ IRAK-TÖRÖKORSZÁG OLAJVEZETÉK EGY ÉV ZÁRVA TARTÁS UTÁN ÚJRA MEGNYÍLNA	13

Energetikai hírek

Európa továbbra is gázüzemmódban marad, mivel az új források és az infrastruktúra kulcsfontosságú tényezők maradnak

Annak ellenére, hogy a nyugati országokban euró- és dollármilliárdokat fektetnek be alternatív energiaalkalmazásokba, valamint a megújuló és fenntartható energiával kapcsolatos kutatási programokba, a földgáz továbbra is előkelő helyet foglal el Európában, ahol a kormányok a kibocsátásmentes üzemanyagok bevezetésére és használatára irányuló törekvéseik ellenére a gázra mint elsődleges energiaforrásra való hosszú távú támaszkodás tényként elismert.

Miközben Oroszország ukrajnai inváziója arra készítette Európát, hogy csökkentse az orosz gáz csővezetékes importját, és a jövőben a megújuló energiaforrásokra helyezze a hangsúlyt, Európa továbbra is új gázellátási források után kutat, és a gázimport és az elosztórendszerek továbbra is fontos téma maradnak.

A közelmúltban például Türkmenisztán készen áll arra, hogy hatalmas földgázkészleteinek egy részét Európába exportálja - az egyetlen probléma az odavezető útvonal megtalálása. Az évtizedekkel ezelőtti javaslat, miszerint a Kaszpi-tengeren és a Déli Gázfolyosón (SGC) keresztül vezetnék át, továbbra is a legegyszerűbb és leglogikusabb, de Oroszország és Irán ellenállása a Kaszpi-tengeren átívelő gázvezetékekkel kapcsolatban akadályozhatja ezt.

A gázinfrastruktúra továbbra is kulcsfontosságú a biztonság szempontjából

Az európai támogatású szervek továbbra is finanszírozást nyújtanak a kelet-európai csővezetékrendszerek bővítéséhez, mint például a transzadriai-vezeték (TAP) görög-észak-macedóniai mellékvezetéke, a bulgáriai és romániai vertikális gázfolyosó, valamint a szerbiai és magyarországi összekötővezetékek, továbbá Horvátország azon törekvésének támogatása, hogy a dalmát partok mentén elindítsák és befejezzék a Jón-tengeri gázvezetékét, amely a TAP másik ága, és amely Azerbajdzsánból és talán egy napon Türkmenisztánból szállít gázt.

Délkelet-Európa fontos régiója az EU-nak az energiabiztonság és az energiafüggetlenség megteremtése szempontjából, mivel a régió számos országa az orosz gázimporttól függ. Az import egy része továbbra is megmarad, de az EU közvetlen célja, hogy 2027-ig ezeket az országokat az Oroszországtól való függőségtől függetlenítse, és a gáz alternatíváira, végső soron pedig új, megújuló üzemanyagokra állítsa át.

A régió - a meglévő és a tervezett görögországi infrastruktúrán keresztül - olyan stádiumban van, amikor már közel áll ahhoz, hogy új útvonalak és új ellátási források nyíljanak meg. Görögország a közelmúltban új LNG-terminált avatott az észak-ékei-tengeri Alexandroupolisban, és egy másik terminált terveznek Volos kikötőjébe. Az országnak van egy régóta működő LNG-terminálja az Athén melletti Revithoussa-ban.

Mitsotakis kanadai LNG-t keres

Kyriakos Mitsotakis görög miniszterelnök nemrégiben Kanadában járt, ahol megkérdezték tőle, hogy Görögországot érdekelné-e a kanadai LNG importja.

"Természetesen" - válaszolta Mitsotakis a montreali CTV televízióban. "Mi vagyunk az LNG nagy belépési pontja, nemcsak a görög piac, hanem a Balkán, Kelet-Európa számára is. Elméletileg akár Ukrajnát is elláthatnánk" - mondta.

"Bármilyen gyorsan haladunk is a megújuló energiaforrások elterjedése terén, továbbra is szükségünk lesz egy megbízható áramforrásra, és nekünk, Görögországnak nincs nukleáris energiánk, gyakorlatilag vagy teljesen eltávolodunk a széntől, így a belátható jövőben a földgáz marad a villamosenergia-termelés jelentős energiaforrásaként" - tette hozzá Mitsotakis.

Görögország komolyan foglalkozik a kelet-mediterrán térség földgázkészleteinek fejlesztésével is. Az Energean görög magáncég fejleszti az Izrael partjainál lévő Karish gázmezőt, és a gázt izraeli vevőknek szállítja. A görög kormány Ciprus és Izrael mellett

politikai támogatást nyújtott az EastMed gázvezeték-projekthez is, amely az izraeli és ciprusi gázmezőkről Görögországba szállítaná a gázt szélesebb körű elosztás céljából. Ez a projekt a költségek és a regionális politika miatt valószínűleg nem fog megvalósulni.

Ami azonban valószínűleg sikerülni fog, az az a terv, hogy az izraeli és ciprusi gázt Egyiptomba szállítsák, ahol LNG-vé dolgozzák fel, majd újraexportálják a görögországi LNG-terminálókba. Az üzemeltető vállalatok az izraeli gázkitermelést kívánják növelni, a ciprusi gáz pedig várhatóan 2027-ben indulhat meg. Ez a megállapodás várhatóan új fontos kapcsolatot hoz létre Európa és az észak-afrikai energiaszállítók között.

Észak-Afrika és a földközi-tengeri országok, Olaszország és Spanyolország között már létezik infrastruktúra nagy csővezetékek formájában. A Földközi-tengeren négy gázvezeték halad át. A Trans Mediterranean Algériából Olaszországba vezet, a GreenStream pedig Líbiából szállít gázt Olaszországba. Az ukrajnai invázió óta Olaszország olyan megállapodásokat kötött Algírral, amelyek növelik a gázszállítást a vezetéken keresztül.

Spanyolország a Medgaz vezetéken keresztül kap gázt Algériából, valamint a Gibraltári-szoroson keresztül Marokkóból a Maghreb-Európa vezetékből. Ezek a vezetékek az ukrajnai háború kitörése óta létfontosságúbbak, mint valaha. Algéria jelenleg Norvégia után a második legnagyobb gázszállítója Európának.

Új gázforrás Afrikából a játszmafüzetben

Nigéria arra törekszik, hogy Európa gázszállítójává váljon, valamint egy sor nyugat-afrikai ország gázszállítójává. A Nigériából Európába irányuló gázszállítás ötlete már jóval több mint egy évtizede felmerült, és az eredeti elképzelés egy Nigeren keresztül az algériai Haszír R'Mel gázközpontba, majd onnan az Olaszországba és Spanyolországba szállító gázvezetékekhez vezető vezeték építésére irányult.

Az elmúlt években azonban egy új projekt öltött formát, amely szerint a nigériai gázt az Atlanti-óceán partvidéke mentén fekvő afrikai országokba szállítanák, egészen Marokkóig, ahonnan egy csővezeték átkelne a Földközi-tengeren, és új gázszállítványokat juttatna Európába.

Mele Kyari, a Nigériai Nemzeti Kőolajipari Társaság (NNPCL) vezérigazgatója a közelmúltban a houstoni CERAWEEK konferencián elmondta, hogy a vállalat még az év vége előtt végleges beruházási döntést kíván hozni a Nigéria-Marokkó gázvezeték (NMGP) projektről.

A projekt megépítése legalább 25 milliárd dollárba kerülne, és évekig tartana. A projekt 5560 km hosszú lenne Lagosból, csatlakozna a meglévő nyugat-afrikai gázvezetékhez, majd a marokkói Tangerbe vezetne, ahonnan a terv szerint egy mellékvezeték a spanyolországi Cadizba ágazna el. A gázvezeték jelentős energetikai előnyökkel járna Benin, Togo, Ghána, Elefántcsontpart, Libéria, Sierra Leone, Guinea, Bissau-Guinea, Gambia, Szenegál és Mauritánia számára. A projekt az energiabiztonság növelését, a gazdasági együttműködés előmozdítását és a regionális kapcsolatokat erősítését ígéri.

A kezdés és a befejezés időpontját még nem tűzték ki célul. Ez valószínűleg akkor válik ismertté, amikor az FID elkészül. A projekt olyan hatalmas, hogy akár a transzafrikai projekt útját is járhatja, ezért sok múlik azon, hogy az NMGP milyen pénzügyi és politikai támogatást kap, különösen az európai támogatóktól.

Newsbase, 2024.03.28.

Az Egyesült Királyság hatalmas előnyöket veszít a bizonytalan energiapolitika és a rossz adórendszer miatt

Az OEUK olaj- és gázlobbicsoport új jelentésében arra figyelmeztet, hogy az Egyesült Királyság elveszítheti a 2040-re 450 milliárd font (568 milliárd dollár) nagyságú, növekvő hazai tengeri energiapiac előnyeinek oroszlánrészét, ha nem lesz stabil energiapolitikája és globálisan versenyképes adórendszere.

Az OEUK gyakran bírálta az Egyesült Királyság gyakran változó energiapolitikáját, többek között az adózással kapcsolatban, amely szerinte aláásta a beruházásokat és felgyorsította a nemzeti olaj- és gáztermelés csökkenését, így az ország egyre inkább az importtól függ, és ki van szolgáltatva az ingadozó globális energiapiacnak. Különös fájdalmat okozott a 2022-ben bevezetett, az olaj- és gázipari nyereségre kivetett váratlan nyereségadó.

Az ellenzéki Munkáspárt, amely a felmérések szerint megnyeri a következő, várhatóan jövő év januárjára esedékes parlamenti választásokat, azt mondta, hogy megszüntetné a windfall taxban foglalt befektetési kiskapukat, emelné az adó mértékét, és lezárná az új engedélyeztetést, ami az OEUK szerint "befektethetetlené" tenné az Egyesült Királyságot.

Az OEUK 2024-es üzleti és ellátási lánc kilátásaiban úgy becsülte, hogy az olaj- és gázipari projektek 145 milliárd GBP-t generálhatnak a hazai ellátási lánc számára. Az új tengeri szélenergia-telepekkel együtt ez 260 milliárd GBP értékű munkát generálna, további 25 milliárd GBP-t a hidrogén és 34 milliárd GBP-t a szén-dioxid leválasztására és tárolására (CCS) irányuló projektek hoznának létre.

Az olaj- és gázipari szövetség hangsúlyozza, hogy az Egyesült Királyság ipara már rendelkezik az új energiaátalakítási technológiák kifejlesztéséhez szükséges képességek 60-80%-ához szükséges ellátási láncsal, de "a jelenlegi szakpolitika és politikai retorika komoly kihívást jelent e cégek azon törekvéseivel szemben, hogy növeljék és megragadják ezeket a lehetőségeket".

A jelentés továbbá azzal érvel, hogy az Egyesült Királyság tengeri energiaágazata a következő 14 évben több mint 1 billió font értékű exportpiac előnyeit élvezheti, ami több ezer új munkahelyet és milliárdos többletbevételt jelentene az Egyesült Királyság gazdasága számára. "A siker azonban az Egyesült Királyság olaj- és gázipari örökségének kiaknázásától és a meglévő brit energiaipar és a magasan képzett munkaerő fenntartásához szükséges magánbefektetések vonzásától függ" - mondta az OEUK. "A hazai átmenet előnyeinek kiaknázása és az Egyesült Királyságban történő beruházások felszabadítása érdekében az OEUK arra sürgeti a politikai döntéshozókat, hogy vezessenek be támogató politikákat és globálisan versenyképes adókat."

Az energia nagykereskedelmi árai most alacsonyabbak, mint a moszkvai inváziót megelőzően az Egyesült Királyságban, az északi-tengeri olaj- és gázipar mégis továbbra is váratlan adókat fizet a nyereség után. Az adó ugyanis csak abban az esetben szűnik meg, ha az árak hat egymást követő hónapban a kőolaj esetében hordónként 71,4 USD, a földgáz esetében pedig 0,54 GBP/hó alá csökkennek. Amint az elmúlt néhány év bebizonyította, a két nyersanyag árai között alig van összefüggés, és az adó eltörléséhez mindkét árszintet át kell lépni.

Az adórendszer 2028-ig marad hatályban.

Az Egyesült Királyságban az elmúlt években egyre gyakrabban és drasztikusabban változott az energiapolitika. Boris Johnson korábbi miniszterelnök idején, 2019 és 2022 között például a kormány blokkolta a hidraulikus repesztést, a szabályozó hatóságok pedig három évig tartó moratóriumot rendeltek el az olaj- és gázipari engedélyezésre. Ugyanez a kormány az energiaválságra válaszul 2022-ben bevezette a windfall taxot, de aztán visszavette az olaj- és gázipari engedélyezést. Rövid miniszterelnöksége alatt, 2022 őszén Liz Truss ismét engedélyezte a frackinget, és a windfall tax ellen lépett fel. A jelenlegi miniszterelnök, Rishi Sunak megfogadta, hogy fenntartja a windfall taxot, de folytatja az olaj- és gázipari engedélyezést, sőt, éves szinten kötelezővé teszi azt.

Newsbase, 2024.03.28.

A BP 2025-ben harmadával csökkenti a németországi üzem finomítói kapacitását

A BP a németországi gelsenkircheni olajfinomítójában a jövő évtől egyharmadával csökkenteni kívánja az olajfeldolgozó kapacitást, válaszul a várhatóan gyengébb keresletre - közölte Amber Russell, a brit nagyvállalat finomítói üzletágának vezetője március 20-án.

A döntésre azért került sor, mert az európai finomítóknak szembe kell nézniük azzal, hogy az egyre szigorúbb környezetvédelmi előírások, a tengerentúli versenytársak által támasztott növekvő verseny és az elektromos járművek eladásának növekedése szorítja árrésüket.

"Németországban a kereslet-kínálat egyensúlyára vonatkozó előrejelzések szerint a kereslet elég jelentősen csökken" - mondta Russell a Reutersnek a houstoni CERAWEEK energiakonferencián. "[A finomító szerkezetileg is] nagyon magas költségű, ezért azt vizsgáljuk, hogy megpróbáljuk-e csökkenteni a nyersolaj áteresztőképességét, valamint egyszerűsíteni és hatékonyabbá tenni a telephelyet."

A BP tavaly 1,34 milliárd dolláros értékvesztést könyvelt el az üzemből, amit "a gazdasági feltételezések megváltozásával" magyarázott.

A Németország nyugati részén, az 1930-as években épült gelsenkircheni finomító évi mintegy 12 millió tonna (265 ezer hordó/nap) áteresztőképességgel rendelkezik, de ezt a kapacitást évi 8 millió tonnára kívánják csökkenteni. Összesen öt feldolgozóegységet zárnak be, míg a finomító hidrokraakolója többek között bioüzemanyagok feldolgozását kezdi meg, hogy fenntartható repülőgép-üzemanyagot állítson elő.

Az Argus a hónap elején a BP szóvivőjére hivatkozva arról számolt be, hogy a tervezett bezárás a szakszervezetek ellenállásába ütközhet. A finomító jelenleg mintegy 2000 dolgozót foglalkoztat.

A Shell hasonló módon januárban jelentette be, hogy 2025-ig bezárja a Wesselingben működő, 150 000 hordó napi kapacitású olajfinomítóját, és a létesítményt kenőanyag-alapanyag előállítására alakítja át. Hasonlóképpen, a petrokémiai termékeket gyártó Ineos is azt tervezi, hogy bezárja a 150 000 hordó napi kapacitású, skóciai Grangemouth finomítóját. Az Ineos a továbbiakban a szomszédos etanolüzem bezárását javasolta a telephelyen, az alacsonyabb európai keresletre, valamint a termék importjával való versenyre hivatkozva, ami miatt az egység több éven keresztül veszteségesen működött.

Newsbase, 2024.03.28.

Norvégia a COP29 előtt felülvizsgálja a klímavédelmi NDC-ket

Norvégia felülvizsgálja a párizsi éghajlat-változási megállapodáshoz való, a kibocsátás csökkentéséről szóló nemzeti szinten meghatározott hozzájárulását, valamint éves éghajlat-változási tervét - közölte Andreas Bjelland Eriksen éghajlat-változási miniszter március 21-én. A felülvizsgálat a 2023 végén Dubajban tartott COP28 csúcstalálkozót követően, valamint az idén novemberben az azerbajdzsáni Bakuban megrendezésre kerülő COP29 konferencia előtt történik.

"A nemzeti fejlesztési tervünkkel kapcsolatos munkánk jól halad, és ezzel párhuzamosan frissítjük éves éghajlat-politikai helyzetünket és tervünket, valamint megerősítjük a végrehajtást a dubaji kollektív megállapodások nyomán követése érdekében, beleértve a fosszilis tüzelőanyagokról való átállásra irányuló politikákat" - mondta Eriksen.

A COP28-on elért végleges megállapodásokban szerepelt az a kötelezettségvállalás, hogy az energiarendszerekben a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás "igazságos, rendezett és méltányos" módon valósul meg. Norvégia rendelkezik a világ egyik legtisztább energiarendszerével, amelyet főként vízerőművek támogatnak, de egyben Európa legnagyobb olaj- és gázszállítója is.

Oslo - más európai országok kormányaival ellentétben - nem tervezi a fosszilis tüzelőanyagok kitermelésének vagy kutatásának visszaszorítását. Terje Aasland norvég energiaügyi miniszter még novemberben megismételte Norvégia elkötelezettségét az olaj- és gázmezők fejlesztése mellett, hogy támogassa a globális energiabiztonságot és csökkentse a magas és változó árak kockázatát.

Eriksen a koppenhágai éghajlat-változási miniszteri találkozó megnyitóján beszélt, ahol a különböző országok miniszterei és éghajlat-változási tárgyaló felei a COP29 konferenciát

megelőző napirend meghatározásáról tárgyaltak. Észrevételeit az Oil Change International nem kormányzati szervezet (NGO) múlt héten közzétett jelentése után tette, amelyben Norvégiát alacsonyra sorolta a Párizsi Megállapodáshoz való energiapolitikai igazodását illetően. A jelentés külön kiemelte, hogy Osló nem rendelkezik az olaj- és gázkitermelés korlátozására vonatkozó kerettel.

A környezetvédelmi aktivisták a közelmúltban sikerrel akadályozták meg bírósági úton a Norvégia partjainál folyó olaj- és gázkitermeléseket. Az oslói kerületi bíróság januárban érvénytelenítette a két mező és egy másik, az Equinor által üzemeltetett mező fejlesztési terveinek kormányzati jóváhagyását, arra a következtetésre jutva, hogy a hatóságok nem vették figyelembe a kitermelt szénhidrogének jövőbeni felhasználásának a globális éghajlatváltozásra gyakorolt hatását a kibocsátott üvegházhatású gázok (ÜHG) miatt.

Egy norvég fellebbviteli bíróság azonban később felfüggesztette a felfüggesztő határozatot, amely az Aker BP által üzemeltetett két projekt jóváhagyására vonatkozott.

Newsbase, 2024.03.28.

A TotalEnergies újra megnyitja Dánia legnagyobb gázmezőjét

A TotalEnergies négy és fél évig tartó, hosszadalmas felújítási program után újraindította a termelést Dánia legnagyobb gázmezőjén, ezzel is erősítve Dánia és Európa energiabiztonságát. A Tyra-mező naponta 5,7 millió köbméter gázt (évi 2,1 milliárd köbméter) és 22 000 hordó kondenzátumot fog termelni a fennsíkon, "így Dánia önellátóvá és nettó földgázexportórré válik" - közölte a TotalEnergies.

A projektet 2019 szeptemberében leállították, hogy lehetővé tegyék a mező platformjain lévő, a sokéves termelés során megsüllyedt felső földemek cseréjét. Új köpenybővítőket is telepítettek.

A felújítási program eredetileg 2022-ben fejeződött volna be, de a koronavírus (COVID-19) világjárvány okozta globális ellátási lánc problémái késleltették a kulcsfontosságú munkálatokat egy indonéziai hajógyárban, valamint más feladatokat. E komplikációk következtében a projekt költségei is emelkedtek, 21 milliárd DKK-ról 25,7 milliárd DKK-ra (3,5 milliárd USD).

A Tyra a bezárás előtt Dánia gáztermelésének 90%-át adta. A projekt késedelmei rosszul időzítettek, mivel az európai energiaválság csúcspontján Dániát hazai gázellátás nélkül hagyták. Oroszország nevezetesen 2022-ben leállította az ország gázszállításait, mivel nem volt hajlandó rubelben fizetni ezekért a mennyiségekért. Dánia északi-tengeri kitermelésű gázt és a szomszédai által visszagázósított LNG-t vásárolt, hogy pótolja az ellátási hiányt.

Március 22-én Nicolas Terraz, a TotalEnergies feltárásért és termelésért felelős elnöke egy nyilatkozatában a megújult Tyra-projektet "a világ egyik legfejlettebb technológiai szempontból legfejlettebb tengeri gázlétesítményének" nevezte.

"Az új Tyra a legmodernebb digitális megoldásokat és technológiai innovációkat használja ki, hogy a korábbi létesítményekhez képest 30%-kal alacsonyabb üvegházhatású gázok [ÜHG] kibocsátása mellett hatékonyabban termeljen" - mondta.

A projekt nyolc új platformot, két köpenyt és hat hidat foglal magában, a régi létesítmények anyagainak 98,5%-át újrahasznosították - közölte a TotalEnergies. Gázát két vezetéken keresztül szállítják a kontinentális Európába, a dániai Nybroba és a hollandiai Den Helderbe.

A Tyra-mezőt a TotalEnergies 43,2%-os részesedéssel üzemelteti, míg a BlueNord ASA 36,8%-os, a Nordsofondon pedig a fennmaradó 20%-os részesedéssel rendelkezik.

Newsbase, 2024.03.28.

Macquarie úgy látja, hogy az USA napi olajtermelése 2024-ben meg fogja haladni a 14 millió hordót

A Macquarie stratégiái a héten a Rigzone-nak küldött jelentésükben felvázolták, hogy alapeseteik szerint az amerikai olajtermelés 2024-ben napi 14 millió hordó körül, 2025-ben pedig napi 14,5 millió hordó körül várható.

"Nemrégiben frissítettük az amerikai olajkitermelési várakozásainkat, amelyek továbbra is azt vetítik előre, hogy az amerikai kínálat 2024 végére eléri a napi ~14 millió hordót, bár a palaolajkilátásaink enyhe lefelé történő módosításával, amelyet ellensúlyoz a Mexikói-öböl várható erősödése" - áll a stratégiák jelentésében.

"2025-re kitekintve az amerikai termelést napi ~14,5 millió hordónál modellezzük az év végére, annak ellenére, hogy jövőre jelentősen alacsonyabb nyersolajárakra számítunk" - tették hozzá a stratégiák.

"2024-re vonatkozóan úgy véljük, hogy a pala növekedést gátló ellenszelek, nevezetesen a felvásárlási hullámból eredő ipari súrlódások és a látszólag visszafogott állami vállalati iránymutatások jól érthetőek" - folytatták.

"Mégis, a palatermelés nem nélkülözi a potenciális növekedési hajtóerőket 2024-ben, a folyamatos költségdefláció és az anticiklikus hatékonyság/termelékenység növekedésének lehetősége közepette" - folytatták a stratégiák.

A Macquarie stratégiái a jelentésben azt is megjegyezték, hogy "amennyiben a pala növekedése csalódást okozna idén", "ellenállnának a készletnek, hogy ezt a teljesítményt 2025-re és azutánra extrapolálják".

"Végső soron az ideai ellenszél hátszélre fordulhat egy olyan forgatókönyvben, amelyben a magáncégek növekedési lendülete újra feltöltődik, és az állami vállalatok jövőre magasan minősített nyersanyagbázisokat támadnak meg" - tették hozzá a stratégiák.

A Rigzone-nak március 4-én elküldött külön jelentésben a Macquarie stratégiái azt mondták, hogy továbbra is "nagy figyelemmel kísérik a termelékenység/hatékonyság növekedésének lehetőségét, amely 2024-ben hátszelet adhat a pala növekedésének".

"A Permi-medencében 2024 januárjáig a magasabb gyakoriságú fúrési hatékonyság durva proxyja, az egy vízszintes fúrótoronyra jutó kútfúrások, úgy tűnik, hogy a közelmúltban növekedést mutat" - tették hozzá.

"Bár az állami vállalatok tőkefegyelme és a magáncégek tavalyi felvásárlási hulláma továbbra is gyakran hivatkozott ellenszél marad a pala növekedése előtt, továbbra is figyeljük a potenciális anticiklikus hatékonyságnövekedést és a tőkeköltség-deflációt, amelyek 2024-ben és azon túl alulértékelt növekedési hajtóerőként alakulnak ki" - folytatták.

Egy másik, a Rigzone-nak február 5-én küldött jelentésben a Macquarie stratégiái szerint az amerikai olajtermelés rövid távú előrejelzése "kusza dolog".

"Mindenesetre még mindig látjuk a 2023. decemberi, közel 13,4 millió hordó/nap termelés lehetőségét, 2024-ben pedig ~14 millió hordó/nap kilépési ütemet" - tették hozzá a stratégiák abban a jelentésben.

Az amerikai Energiainformációs Hivatal (EIA) honlapján található adatok szerint, amelyek 1920 januárjától 2023 decemberéig mutatják a havi amerikai nyersolaj kitermelését, és amelyeket legutóbb február 29-én frissítettek, az amerikai nyersolaj kitermelése csak hat hónap alatt érte el a napi 13 millió hordót vagy annál magasabb szintet. Az adatokban szereplő legmagasabb érték 2023 novemberében volt, napi 13,319 millió hordóval. Az adatokból kiderült, hogy 2023 decemberében az amerikai nyersolaj kitermelése napi 13,315 millió hordó volt.

Az EIA a hónap elején kiadott legutóbbi rövid távú energetikai kilátásaiban (STEO) azt vetítette előre, hogy az amerikai nyersolajtermelés 2024 első negyedében átlagosan napi 12,91 millió hordó, a második negyedévben napi 13,13 millió hordó, a harmadik negyedévben napi 13,25

millió hordó, a negyedik negyedévben napi 13,47 millió hordó, 2024-ben pedig összességében napi 13,19 millió hordó lesz.

Az EIA a STEO-ban azt prognosztizálta, hogy az amerikai nyersolajtermelés 2025 első negyedévében átlagosan napi 13,49 millió hordó, a második negyedévben napi 13,66 millió hordó, a harmadik negyedévben napi 13,68 millió hordó, a negyedik negyedévben napi 13,78 millió hordó, 2025-ben pedig összesen napi 13,65 millió hordó lesz.

A legutóbbi STEO szerint az amerikai nyersolaj-kitermelés a tavalyi negyedik negyedévben átlagosan napi 13,28 millió hordó volt, 2023-ban pedig összességében napi 12,93 millió hordó. Az EIA előző, februári STEO-jában az amerikai nyersolaj-kitermelés 2024-ben összességében napi 13,10 millió hordó, 2025-ben pedig napi 13,49 millió hordó lesz.

Rigzone, 2024.03.28.

Az olaj esik, ahogy az amerikai készletek növekednek

A kőolaj a hét elején megszerzett területéből még többet veszített, mivel az amerikai nyersolaj- és benzinkészletek növekedtek, ami aláásta a kínálat szűkülésére vonatkozó várakozásokat.

A West Texas Intermediate 0,3%-kal csökkent, ami a második egymást követő napon jelentett kisebb veszteséget, miután egy amerikai kormányzati jelentés szerint a múlt héten 3,17 millió hordóval nőttek az olajkészletek. Az emelkedés mégis körülbelül egyharmada volt annak a 9,3 millió hordós növekedésnek, amelyet az iparág által támogatott American Petroleum Institute kedden prognosztizált.

A nyersolaj idén az orosz olajipari infrastruktúrát ért ukrán dróntámadások, valamint az OPEC és szövetségesei által végrehajtott hosszabb szállítási korlátozások miatt emelkedett. Eközben a kihívást jelentő kínai gazdasági kilátások és az OPEC-en kívüli erőteljes kínálatnövekedés továbbra is ellenszélként hat.

A benzin határidős jegyzései, amelyek a korábbi hetekben a nyersolaj bikás hangvételére játszottak, közel két hete a legalacsonyabb szinten kereskedtek. Az Energia Információs Hivatal szerint az USA üzemanyag-készletei a múlt héten 1,3 millió hordóval nőttek, ami az API által előre jelzett 4,4 millió hordós csökkenéshez képest fordulatot jelent. Az implikált heti kereslet már a második egymást követő héten napi 9 millió hordó alatt volt, ami tovább fokozta a csökkenő hangulatot.

"Tekintettel a hónap végének, a negyedév végének és a hosszú húsvéti hétvégének a közeledtére, érthető, hogy egy kis habzás lejjön a piacokról" - mondta John Evans, a PVM bróker cég elemzője.

Az elmúlt hetekben a piacokon általánosságban pozitívabb hangnemet ütött meg, ami miatt egyes bankok magasabb árfolyamokra szólítottak fel. A JPMorgan Chase & Co. szerdán azt mondta, hogy a nyersolaj elérheti a hordónkénti 100 dollárt, ha Oroszország közelmúltbeli döntését a kitermelés csökkentéséről nem ellensúlyozzák más intézkedések. Az amerikai benzin ára májusra valószínűleg eléri a 4 dollárt gallononként - írták a bank elemzői, köztük Natasha Kaneva egy jegyzetben.

Árak:

- A májusi szállítású WTI 0,3%-kal csökkent, és hordónként 81,35 dolláron állapodott meg.
- A májusi Brent 0,2%-kal, hordónként 86,09 dollárra csökkent.

Rigzone, 2024.03.28.

Az EPPO a horvát kapcsolatokkal rendelkező állítólagos üzemanyag-csempészhálózatot veszi célba

Az Európai Ügyészség (EPPO) az "Üzemanyagcsalád" elnevezésű nagyszabású művelet keretében felszámolta az Olaszországban működő, Horvátországhoz állítólagosan kapcsolódó,

kifinomult üzemanyag-csempészhalózatot. Az elsődleges aggodalom a hozzáadottérték-adó (HÉA) kötelezettségek esetleges kijátszása körül forog.

A rendszer a jelentések szerint a horvát és szlovén finomítókból származó üzemanyag állítólagos értékesítését foglalta magában olaszországi jogalanyoknak. Az üzemanyagot állítólag az Egyesült Királyságon és Románián keresztül irányították át, majd Olaszországban fiktív fedőcégekhez került vissza.

Az EPPO által kezdeményezett kiegészítő vizsgálat állítólag további eseteket tárt fel a Horvátországból és Szlovéniából származó, potenciálisan illegális üzemanyagimportra, ami arra utal, hogy az állítólagos bűnügyi műveletnek többféle bevételi forrása volt.

Az EPPO nápolyi, bolognai és római irodáinak összehangolt erőfeszítései több, a tiltott vállalkozásban állítólagosan részt vevő személy őrizetbe vételét eredményezték. Az 59 gyanúsított és 13 vállalat összesen mintegy 300 millió euró értékű vagyonát befagyasztották.

A bolognai székhelyű EPPO mintegy 2,4 millió euró értékű romániai vagyon zárolását kezdeményezte, amely állítólag az üzemanyagcsalásban érintett személyekhez kapcsolódik.

A nyomozás során azonosítottak egy csoportot, amely állítólag a rendszer középpontjában állt, és legalább tíz személyből állt, akik közül néhányan feltehetően családi kapcsolatokkal rendelkeznek. Több gyanúsítottat házi őrizetbe helyeztek, míg másoknak rendszeresen jelentkezniük kell a hatóságoknál. Az e személyek elleni vádak között szerepel az ÁFA csalás, bünszövetkezet és pénzmosás vádja.

Az eredmények szerint több mint 40 fiktív kereskedőcéget hoztak létre Olaszországban belül, amelyek olyan tranzakciókat segítettek elő, amelyek összesen több mint 1 milliárd euró értékű csalárd számlázás gyanúját vetették fel. Állítólag ezek az ügyletek becslések szerint 260 millió eurónyi be nem fizetett ÁFÁ-t eredményeztek.

Az EPPO aggályokat vetett fel a lehetséges pénzmosási tevékenységekkel kapcsolatban is, mivel a gyanú szerint 35 millió eurót meghaladó összegeket utaltak át magyarországi és romániai számlákon keresztül, ami végül készpénzfelvételben csúcsosodott ki.

Newsbase, 2024.03.27.

Republikánus törvényhozók szerint az IEA feladta energiabiztonsági küldetését

A közelmúltban a Rigzone-hoz eljuttatott közleményben a republikánus törvényhozók szerint a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) "feladta energiabiztonsági küldetését".

A közleményből, amelyet az egyik törvényhozó - Cathy McMorris Rodgers, az Energiaügyi és Kereskedelmi Bizottság elnöke és kelet-washingtoni kongresszusi képviselő - irodája küldött a Rigzone-nak, kiderül, hogy Rodgers és John Barrasso - a Szenátus Energiaügyi és Természeti Erőforrás Bizottságának rangidős tagja és Wyoming szenátora - levelet küldött az IEA igazgatójának, Fatih Birolnak, "amelyben arra kéri, hogy az ügynökség térjen vissza az energiabiztonság előmozdítására irányuló alapvető küldetéséhez".

"Azért írunk Önnek, mert aggódunk amiatt, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség eltávolodott alapvető küldetésétől - az energiabiztonság előmozdításától" - áll a Rodgers és Barrasso által aláírt, a közleményhez mellékelt levélben.

"Sőt, azt állítjuk, hogy az elmúlt években az IEA aláasta az energiabiztonságot azáltal, hogy elriasztotta az energiaellátásba - konkrétan a kőolajba, a földgázba és a szénbe - történő megfelelő beruházásokat. Ráadásul energiamodellezései már nem nyújtanak a politikai döntéshozóknak kiegyensúlyozott értékelést az energia- és éghajlati javaslatokról" - tették hozzá.

"Ehelyett az "energiaátalakítás" szurkolójává vált" - folytatódik a levél.

A levélben Rodgers és Barossa azt is megjegyezte, hogy az IEA egészen a közelmúltig az olajpiacok biztonságára vonatkozó megbízható információk értékes forrásaként szolgált, és elmondta, hogy olyan mechanizmust biztosított, amellyel az olajfogyasztó országok hatékonyan tudtak reagálni az olajhiányra.

"Az IEA küldetésének részeként globális energia-előrejelzéseket is készít" - áll Rodgers és Barossa levelében.

"Az IEA előrejelzései óriási hatással vannak annak alakítására, hogy a világ hogyan látja a jövőbeli energetikai trendeket. Következésképpen az IEA-nak objektív módon kell ellátnia energiabiztonsági küldetését. Úgy véljük, hogy az IEA nem tesz eleget ezeknek a kötelezettségeinek" - tették hozzá.

Amikor a Rigzone megkereste az IEA-t, hogy kommentálja a közleményt és a levelet, az IEA szóvivője azt mondta, hogy "a tagkormányainktól kapott megbízások alapján az IEA arra összpontosít, hogy segítse az országokat az energiabiztonság fenntartására és a tiszta energiára való átállás felgyorsítására irányuló erőfeszítéseikben".

"Ebben az összefüggésben szívesen fogadjuk a munkánkkal kapcsolatos visszajelzéseket, és nagy jelentőséget tulajdonítunk az amerikai kongresszussal folytatott párbeszédünknek, ahol rendszeresen részt veszünk meghallgatásokon, hogy szakértői tanúvallomást tegyünk az energiapolitikai kérdések széles skálájáról" - tette hozzá a szóvivő.

"Az IEA hosszú távú energiarendszer-modellezésének részeként számos forgatókönyvet készítünk, amelyek különböző alapfeltevésekre épülnek azzal kapcsolatban, hogy az energiarendszer hogyan alakulhat az idők során" - folytatta a szóvivő.

"Amint azt munkánk során kiemeljük, a különböző forgatókönyvek célja, hogy segítsék a döntéshozatalt azáltal, hogy bemutatják a különböző szakpolitikai, technológiai és beruházási döntések hatásait. A forgatókönyvek nem jelentenek előrejelzést arról, hogy pontosan mi fog történni" - folytatta a szóvivő.

Az IEA honlapján március 11-én közzétett kommentár, amelyet Ronan Graham, az IEA energiabiztonsági elemzője és Ilias Atigui, az IEA energiabiztonsági kutatója írt, kijelentette, hogy "a tiszta energiára való áttérés során az olajbiztonságra való nagy hangsúlyt kell helyezni". "Az IEA 50 évvel ezelőtti megalapítása óta sok minden változott a globális energiaellátásban, de az olajellátás biztonsága továbbra is sürgető kérdés a kormányok számára világszerte" - jegyezték meg az IEA képviselői a kommentárban.

"Az olajbiztonságra való tartós összpontosítás annak a következménye, hogy továbbra is szükség van olajra a személygépkocsik, teherautók, hajók és repülőgépek üzemanyagaként, valamint a számtalan mindennapi használati tárgy előállításához szükséges petrokémiai termékek előállításához" - tették hozzá.

"Amint azt a decemberi dubaji COP28 éghajlat-változási konferencián közel 200 ország elismerte, a világnak el kell térnie a fosszilis tüzelőanyagoktól, ha el akarja kerülni a globális felmelegedés legsúlyosabb hatásait" - folytatták.

"A világ olajfüggősége azonban, bár csökken, továbbra is mélyen gyökerezik, így az ellátási zavarok még mindig jelentős gazdasági károkat okozhatnak, és jelentős negatív hatással lehetnek az emberek életére" - folytatták.

A honlapján március 13-án közzétett nyilatkozatában az OPEC azt írta, hogy "tudomásul vette, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség legutóbbi kommentárjában megerősítette az olajbiztonság jelentőségét az energiaellátás átalakulásában".

"Az OPEC-nél bátorítónak tartjuk ezt az üzenetet és az utalást arra, hogy az olaj továbbra is fontos a világ számára. Az IEA kommentárjában azt írja - "az olajbiztonságra való tartós összpontosítás annak a következménye, hogy továbbra is szükség van olajra a személygépkocsik, teherautók, hajók és repülőgépek üzemanyagaként, valamint a számtalan mindennapi használati tárgy előállításához szükséges petrokémiai termékek előállításához" - tette hozzá az OPEC.

"Ezeket az üzeneteket az OPEC már évek óta határozottan hangoztatja, és továbbra is ismételt hangsúlyozni fogjuk, hogy az energiabiztonságnak, az energia megfizethetőségének és a kibocsátások csökkentésének kéz a kézben kell járnia, ahogyan az energiával kapcsolatos

átmenet minden energiát, minden technológiát és minden népet érintő megközelítése felé tekintünk" - folytatta az OPEC.

Rigzone, 2024.03.26.

A norvég bíróság feloldja az Aker BP mezőfejlesztéseinek tilalmát

Egy norvég fellebbviteli bíróság felfüggesztette azt a végzést, amely két olajmező fejlesztését állította volna le - erősítette meg március 21-én a Greenpeace környezetvédelmi csoport, ami a kormány és a projekteket üzemeltető Aker BP győzelmét jelenti.

Az oslói kerületi bíróság januárban érvénytelenítette a két mező és egy másik, az Equinor által üzemeltetett mező fejlesztési terveinek kormányzati jóváhagyását, arra a következtetésre jutva, hogy a hatóságok nem vették figyelembe a kitermelt szénhidrogének jövőbeni felhasználásának a globális éghajlatváltozásra gyakorolt hatását a kibocsátott üvegházhatású gázok (ÜHG) miatt. Ez azt követően történt, hogy a Greenpeace és egy másik kampánycsoport, a Nature and Youth (Természet és Ifjúság) keresetet nyújtott be.

Az ítélet meglepetésként érte az olaj- és gázipart, és aggodalmakat keltett, hogy precedenssé válhat, amikor a környezetvédelmi csoportok - miután nem sikerült meggyőzniük a kormányokat a fosszilis tüzelőanyagok fejlesztésének visszafogásáról - bírósági úton képesek lesznek megakadályozni vagy legalábbis késleltetni kulcsfontosságú projekteket.

Az alsóbb fokú bíróság a projektek fejlesztésének folytatásához szükséges új engedélyek kiadására vonatkozó ideiglenes rendelkezést is bevezetett.

Newsbase, 2024.03.26.

Környezetvédő csoportok vizsgálatot követelnek az EBRD által Észak-Macedóniába tervezett fosszilis gázvezeték-hitel ügyében

A környezetvédők, a CEE Bankwatch Network és az észak-macedóniai Eko-svest közösen nyújtottak be hivatalos panaszt, amelyben arra kérik az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankot (EBRD), hogy vizsgálja meg a Görögországot Észak-Macedóniával összekötő új fosszilis gázvezetékre tervezett hitelt.

Az EBRD a tervek szerint április 24-én hagyja jóvá az észak-macedóniai Nomagas gázszolgáltatónak nyújtott 98,6 millió eurós hitelt, amelyet egy 100%-ban hidrogénnel működő, Görögországgal összekötő földgázvezeték építésére szánnak. Ezen túlmenően a forrásokat két észak-macedóniai földgázszállító vezeték fejlesztésére is elkülönítik, amelyek Gostivart Kicevóval és Sveti Nikole-t Veles-szel kötik össze.

A környezetvédelmi csoportok által felvetett aggályok azonban arra utalnak, hogy a tervezett vezeték sérti mind a nemzeti, mind az uniós jogszabályokat, következésképpen ellentétes az EBRD környezetvédelmi és szociális politikájával - áll a CEE Bankwatch Network közleményében.

A tervezett gázvezeték megvalósulása esetén jelentősen növelné Észak-Macedónia fosszilis tüzelőanyagok importjától való függőségét, további 1,5 milliárd köbméter gáz importálásával, ami az ország 2021-es fogyasztásának háromszorosa.

A csoportok által kiemelt egyik fő aggály az, hogy nem értékelték a gázvezeték fő környezeti hatását, nevezetesen a szállított gáz elégetéséből származó üvegházhatású gázok kibocsátását. Továbbá a projekt környezeti hatásvizsgálatát az észak-macedón hatóságok a kötelező nyilvános konzultációs időszak lefolytatása nélkül hagyták jóvá.

E problémák ellenére a projekt már megkapta az Európai Beruházási Bank jóváhagyását és az EU nyugat-balkáni beruházási keretének támogatását.

Ana Colovic Lesoska, az Eko-svest ügyvezető igazgatója aggodalmát fejezte ki a projektre vonatkozó nyilvános tájékoztatás és konzultáció hiánya miatt, és hangsúlyozta az uniós előírások betartásának fontosságát, különösen egy olyan tagjelölt ország esetében, mint Észak-Macedónia.

Pippa Gallop, a CEE Bankwatch Network délkelet-európai energiapolitikai felelőse bírálta az EU és bankjai által alkalmazott kettős mércét. Miközben a hazai gázkivezetés mellett érvelnek, elősegítik a nyugat-balkáni országok függőségét az importált fosszilis tüzelőanyagoktól - mondta.

"Az EU-nak fel kell hagynia a gázipar közvetítőjeként való fellépéssel, és a gyors kivonást kell szorgalmaznia" - mondta Gallop.

Az EBRD korábbi nyilatkozata szerint a projekt stratégiai szempontból illeszkedik ahhoz a célhoz, hogy az országot gázzal lássák el, lehetővé téve a meglévő széntüzelésű hőerőművek 2030-ig történő fokozatos leállítását.

Az ambiciózus programban szerepel 1,7 GW megújuló energia telepítése, ami 2030-ra az üvegházhatású gázok kibocsátásának nettó 82%-os csökkentését eredményezi. Ez a megújuló energiaforrások felé történő jelentős elmozdulás támogatja Észak-Macedónia elkötelezettségét a tisztább energia alternatívák mellett, és összhangban van az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló globális erőfeszítésekkel.

Newsbase, 2024.03.26.

Nincs jele annak, hogy az Irak-Törökország olajvezeték egy év zárva tartás után újra megnyílna

Pontosan egy évvel az Irak-Törökország kőolajvezeték lezárása után semmi jel nem mutat arra, hogy a vezeték újraindulhatna, mivel Bagdad tovább csökkentette olajexportját, hogy segítse az OPEC+ olajárakat támogató stratégiáját.

A Reuters március 24-i jelentése szerint két forrás szerint ez a valóság a vezetékkel kapcsolatban, amely a globális olajellátás mintegy 0,5%-át bonyolította le - napi 450 000 hordó nyersolaj áramlott Irak északi olajkivitelének útvonalán keresztül a törökországi Ceyhanba, egy földközi-tengeri olajipari központba -, amíg Ankara tavaly március 25-én egy nemzetközi választottbírói ítéletet követően le nem zárta az útvonalat. Az ítélet szerint Törökország megsértette egy 1973-as szerződés rendelkezéseit, amikor a bagdadi iraki szövetségi kormány beleegyezése nélkül lehetővé tette az iraki Kurdisztán félautonóm régióból származó olajexportot.

Az ítélet részeként Ankarát arra kötelezték, hogy fizessen Bagdadnak 1,5 milliárd dollár kártérítést a 2014 és 2018 közötti engedély nélküli exportért. Törökország tiltakozott az ítélet ellen, és viszontkeresetet nyújtott be Bagdad ellen.

A vezeték lezárása nagyjából 11-12 milliárd dolláros veszteséget okozott Iraknak - becsülte a Kurdisztáni Kőolajipari Szövetség (APIKUR).

A Kurdisztánban működő nemzetközi olajtársaságoknak, amelyek a vezeték lezárása miatt nem tudták folytatni exporttevékenységüket, az APIKUR szerint a 2022 októbere és 2023 márciusa között leszállított olajért még mintegy egymilliárd dollárral tartoznak. A szövetség szerint a vállalatok együttesen több mint 1,5 milliárd dollár közvetlen bevételtől estek el a vezeték lezárása óta.

Newsbase, 2024.03.25.

Zelei Gábor